

॥ ओ३म् ॥

વૈદિક વિવાહ સંસ્કારમાં ગાવાનાં ગીતો.

પ્રકાશક

વૈદિક કર્મકાન્ડ પ્રચારક મંડળ-સુરત.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરતા,

ગોવિંદલાલ નરભેરામ શેઠ
મંત્રી.

ઠાં. બેગમપુરા-સુર...

ક્ર. સં. ૧૯૨૩ પ્રત ૧૦૦૦. સંવત ૧૯૬૧

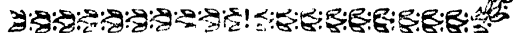
સુરત, લીમડાચોકમાં આવેલા દેશી મિત્ર પ્રેસ

મગનલાલ વનમાળીદાસે છાપી.

કીંમત રૂ. ૦-૧-૦

પુસ્તક મળવાનું ઠાં. 'આર્યસમાજ મંદિર'

સોનીફળીયા-સુરત.

૨૦૩૬૦

આચાર્યસમાજના નિયમો.

૧. સર્વ વિદ્યા અને જો પદાર્થ વિદ્યાર્થી બાળવામાં આવે તે આદિ મૂલ પરમેશ્વર છે.

૨. કાશ્વર સચ્ચિદાનંદ સ્વરૂપ નિરાકાર સર્વ શક્તિમાન, જ્ઞાયાકારી, દયાળુ, અજન્મ, અનંત, નિર્વીકાર, અનુપમ, સર્વાધાર, મર્વવ્યાપક, સર્વાનંતર્યામી અજર અમર, અભય, નિત્ય, પવિત્ર, અને સૃષ્ટિકર્તા છે; એવી કૃપાસના કરવી યોગ્ય છે.

૩. વેદ સત્ય વિદ્યાર્થીઓનું પુસ્તક છે. વેદનું ભણવું, ભણાવવું, અને સાંભળવું, સંભળાવવું એ સર્વ આર્યોનો પરમ ધર્મ છે.

૪. સત્યનું પ્રદર્શ કરવામાં અને અસત્યને છોડવામાં સર્વદા ઉચિત રહેવું જોઈએ.

૫. સર્વ કામ ધર્માનુસાર અર્થાત સત્ય અસત્યનો વિચાર કરીને કરવા જોઈએ.

૬. સંસ્કારનો ઉપકાર કરવો એ આ સભા [સમાજ]નો મુખ્ય ઉદ્દેશ છે અર્થાત શારીરિક, આત્મિક અને સામાજિક ઉન્નતિ કરવી.

૭. સર્વ સાથે પ્રીતીપૂર્વક ધર્માનુસાર ચર્ચાઓ કરવું જોઈએ.

૮. અવિદ્યાનો નાશ અને વિદ્યાની વૃદ્ધિ કરવી જોઈએ.

૯. પ્રત્યેક જણે પોતાની ઉન્નતિથી સંતુષ્ટ ન રહેવું જોઈએ.

૧૦. સર્વની ઉન્નતિમાં પોતાની ઉન્નતિ સમજવી જોઈએ.

૧૧. સર્વ મનુષ્યાએ સામાજિક સર્વ હિતકારી નિયમ પાળવામાં પગતંત્ર રહેવું જોઈએ અને પ્રત્યેક હિતકારી નિયમમાં સ્વતંત્ર રહેવું જોઈએ.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૦૩૫૪ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ લોહિત વિધાન સંસ્કારમાં
અવલોકનમાં

વિષય ૬ - : ૧૨,૦૫૪૨૧૭

મુચન-ગીત પહેલું સર્વે શુભ કાર્યોના આરંભમાં ગવાયેલું

ગીત ૧ લું.

- રાગ. (પ્રથમ ગણેશ સંભારિયે સખી સામે દો શ્રી રામ)
 પ્રથમ પ્રભુ સંભારિયે સખિ મંગળમય ગણ રાય,
 + જનક-જગપતિ રીઝયા અમ સકળ કારજ થાય. ૧
 પતિતપાવન વેદની રૂડી રીતજ રાખી જાય.
 મણીમય મોંઘા માંડવે સખિ સકળ સિદ્ધ મળાય. ૨
 શુકન સારાં તે ઘણો ધર મંપતિ સારી જોઈ,
 સ્વજન તન-મન-ધન થકી આનંદ મંગળ હોય. ૩
 પ્રીતિ પરસ્પર = દાખવે એમ x દશિ અનુગ્રહ થાય,
 મંગળ પગરણ આદરો એવા મંગળ અવસર માંય ૪
 જોમ ન જુડા ધારીએ ચહો કુટુંબનું કલ્યાણ,
 આનંદ અવસર ડિજવો ધરી ધરણીધરનું ધ્યાન. ૫

મંડપ સુદૂત વખતેનું ગીત ૨ લું.

- માંડવડો મારો મોંઘરો રચાવોરે—મોંઘરો રચાવોરે.
 મોટાં મોટા મંડળિક પધારશે,
 મંડળિકમાં કાંઈ મણિવડુના કંથરે—મણિવડુના કંથરે.
 માંડવડે લાલભાઈ પધારશે,
 લાલભાઈ પધારે તો રૂંડેરાં દિસેરે—રૂંડેરાં દિસેરે.

+ પિતા. = દેખાડે. x પ્રભુ કૃપા.

માંડવો દિસે રળિયામણો,
 માંડવો મારો મોટરો રચાવોરે—મોટરો રચાવોરે.
 મોટા મોટા પાંડતો પધારશે,
 પંડિતમાં કાંઈ સુભદ્રાના કંથરે—સુભદ્રાના કંથરે.
 માંડવે દેવદત્ત પધારશે,
 દેવદત્ત પધારે તો રૂડેરાં દિસેરે—રૂડેરાં દિસેરે.
 માંડવો દિસે રળિયામણો,
 માંડવડો મારો મોટરો રચાવો—મોટરો રચાવોરે.
 મોટા મોટા લખપતિ પધારશે,
 લખપતિમાં કાંઈ લક્ષ્મીઆનો કંથરે—લક્ષ્મીઆનો કંથરે.
 માંડવડે ધનચંદ શેઠ પધારશે,
 ધનચંદ પધારે તો રૂડેરાં દિસેરે—રૂડેરાં દિસેરે.
 માંડવો દિસે રળિયામણો.

સુચન—કપરના ગીતમાં આવેલાં નામોની જગાએ પોતાના
 જાણીતા મનુષ્યોનાં નામો બોલવા. જેમકે પંડિતના નામની જગાએ
 સંસ્કારમાં બાગ લેનાર પંડિતનું નામ લેવું વીગેરે. તેવીજ રીતે અન્ય
 સ્થળે પણ સમજવું.

માંડવ રચના વખતે. ગીત ૩ જી.

માંડવડે કાંઈ દાળોને બાળેહીકે ફરતી મૂકેને કંકાવતી
 નેડાવોરે કાંઈ કાશીના પડિતો કે આજ મારે લખવી છે કંકાતરી
 બાંધોરે બાંધ રવીશંકરના છેડે કે જય બેની સુમિત્રાના સાસરે
 બેનીરે હું આપું એક વધાઈ તમારા મહિયર પગરણ આદર્યાં,

વીરારે તમે કયા દેશથી આવ્યા કે કયા ગામે તમારા બેસણાં
 બેનીરે અમે ગુજરાત દેશથી આવ્યા કે અમદાવાદે અમારા બેસણાં
 વીરારે તમે કયા ભાષના બેટા કે કંઈ બા માતાના ઉદર વસ્યા
 બેનીરે અમે સુખશંકરના બેટા કે સીતા માતા ઉદર વસ્યા
 વીરારે મને બાલુડે ગભરાવી કે આંગણે આવ્યો વીર ન ઝોળખ્યો,
 બેનીરે તમે ગરથડીઆની ઘેલાં કે આંગણે આવ્યો વીર ન ઝોળખ્યો
 વીરારે તમે રહો તો રાંધું લાપસી (૨)÷
 વીરારે તમે ચાલો તો કઢીઅલ દુધ કે આંગણે આવ્યો વીર ન ઝોળખ્યો
 બેનીરે તમે ગરથડીયાનાં ઘેલાં કે વીરની સાથે મહિયર ચાલીએ
 આગેરે ભાષ રવીશંકરના ઘોડા કે પડધી વાગેને ધરતી ધમધમે.
 વચમારે સુમિત્રાના માશા કે ઇંડાં ઝળકેરે સોના તણાં
 પાછારે મારે બાનુદત્તજામાતા કે ગજની સ્વારી શોભાવતા

સુચન—ઉપરના ગીતમાં ÷ (૨) આવી નીશાનવાળી લીટી બે
 વાર ગાવી તથા અંદર આવેલા નામો તથા ગામના નામો અનુક્રમે
 ગોડવી લેવા પશ્ચાત્ત રૂત્વિજ્ઞે (બ્રાહ્મણો) સ્વરિત વાયન તથા શાંતિ
 પાઠનો આરંભ કરે ત્યારથી ગીત ગાવા માટે છે.

ગૃહયજ્ઞ ગૃહશાન્તિ યજ્ઞ વખતે

(રાગ ધન્યાશ્રી)

ગીત ઋતુ.

હોમ-હવન રૂડા થાય મારે માંડવ હોમ-હવન રૂડા થાય-ટેક.

આપે આહુતિ + હોતા હરખથા ઉત્તમ અગ્નિ માંચ-મારે માંડવ.

સદગુણ સાગર સાધુ પાંડિતો વેદ ભણુંતા જ્ય-મારે માંડવ.
 કેશર, કસ્તૂરી, સુગંધી ચંદન, ગાયોના ધી હોમાય-મારે.
 સકલ અશુદ્ધિ નષ્ટ કરીને વાયુ નિર્મળ વાય-મારે.
 મંગળ વાજાં વાગે તોરણીએ ધૂન વેદોની થાય-મારે.
 મલપતા આ મંડપ માંહિ સ્વાહા સ્વાહા સંભળાય-મારે.
 સંકટહારી સામગાનથી ઇશ ઉપાશના થાય-મારે
 સરખી સાહેલી સાથે મળીને ગીત મધુરાં ગાય-મારે.
 આજ ઉત્તમ ઘડી આવી અમારે આનંદ ઉર ન માય-મારે.
 ઓરેષ પ્રભુજી આપ કૃપાથી × શાન્તિ: શાન્તિ સદાય-મારે.

ગીત.

(રાગ. ધનાશ્રી.)

હવન યજ્ઞથી થાય શાન્તી, હવન યજ્ઞથી થાય; (ટેક)
 નિત્ય નૈમિત્તિક યજ્ઞ કરો તમે, આરોગ્ય રહેશે કાય=શાન્તિ
 વૃષ્ટિ આણુંદ પૂર્વક થાય, ધનને ધાન્ય પમાય=શાન્તિ.
 રોગ કલેશને વીધનો સર્વે, અહીંથી દુર નસાય=શાન્તિ.
 નગર ગ્રામને ગ્રહમાં શાન્તિ, જ્યમંગળ વરતાય=શાન્તિ.
 સ્વસ્તી વાંચનને શાન્તિ પાઠથી, સર્વેમાં શાન્તિ પમાય=શાન્તિ.
 દ્યો: શાન્તિ અંતરીક્ષ શાન્તિ, વાયુ શાન્તિ સવાય=શાન્તિ.
 શાન્તિ પૃથ્વી વનસ્પતિને, જગમાં શાન્તિ પમાય=શાન્તિ.

+ આહુતિ આપનાર બ્રાહ્મણ. × ગાતી વેળા 'શાન્તિહિ'
 હચ્ચાર કરવો.

વિશ્વે દેવાને બ્રહ્મ શાન્તિ, અગ્નિ દેવ સહાય=શાન્તિ.

• દયો જગદીશ જગતમાં શાન્તિ, શાન્તિ શાન્તિ સદાય=શાન્તિ.

હવન વખતે

ગીત.

(‘શ્રી રામે સમરપાણુનો સોગડો શોભા’ ?—એ રાગ.)

ન્યહોઽઽ આવળ આવળનો ખીલડો શોભા.

„ ત્યાં બંધાય ગવરી ગાયરે „

„ રે રામચંદ્રે ખીલડા ખોડાઆ „

„ જનકીજીએ બાંધી છે ગાયરે „

„ રામચંદ્રે વાછરે છેડીઆં „

„ જનકીજીએ દોહી છે ગાયરે „

„ રામચંદ્રે ગોરસ મેળીઆં „

„ જનકીએ વલોવ્યાં છે મહીરે „

„ રામચંદ્રે માખણુ ઉતારીઆં „

„ જનકીએ તાવ્યાં છે ધીયરે „

„ રામચંદ્રે યગ આરંભિયો „

„ જનકીએ હોમ્યાં છે ધીયરે „

„ રામચંદ્રે જવ-તલ હોમીઆ „

„ સીતાથી સમિઘા શુદ્ધ થાયરે „

„ રામચંદ્રે મંત્ર ઉચારિયા „

„ જનકી મુખ મંગળ ગાયરે „

„ કેશર, ——ચંદન ——કસ્તુરી „

દૂધ પાકને ખીર હોમાયરે	„
„ હવન ધુમાડો ગગન ચડ્યો	„
„ રૂડો વાયુ નિર્મળ વાયરે	„
„ આકાશ દેવ સંતોષિયા	„
„ મુખ માગી વૃષ્ટિ થાયરે	„
„ હવન થકી મોટાં પુણ્ય છે	„
„ કુડા રોગ જગતમાંથી જાયરે	„
„ હવન સુંગધી જે લીયે	„
„ તેનું આયુષ્ય મોટું થાય રે	„
„ નગર ધુમાડો પરવર્યો	„
„ ભાં તો નગરના દેવ રીઝાયરે	„
„ નગરના દેવતા એમ બણે	„
„ આ કુળ કેણે દીપાવ્યારે	„
„ દશરથનો ગુણિયલ દીકરો	„
„ આ કુળ રામચંદ્રજીએ દીપાવ્યારે	„
„ નગરના દેવતા એમ બણે	„
„ તેનો જગતમાં જશ બહુ ગવાયરે	„

વર તોરણે આવે તે વખતે ગાવાનું ગીત.

(રાગ-શંકરવર સજ કરો, અથવા અનિરુદ્ધની ષોડલી.)

સુંદર વરજી પધારોજી માંડવે જ્યાવરજી પધારો અમ આંગણે
તમને તમારાં સાસુ વધાવે, સસરાજી પરમ પવિત્ર;

સાળા સાળી લળે વિનય વચનથીરે, અમ કુટુંબ અને ધણ મિત્ર
પધારોજી માંડવે-જીયાવરજી ૧

સાજન મહાજન જ્ઞેવાઈ જ્ઞેવણે, પંડિતને વિદ્વાન;
પ્રીતે પધારો અમ મદુલીમારે, મહારા મ્હોટરા મ્હેમાન;
પધારોજી માંડવે-જીયાવરજી ૨

સુંદર વસ્ત્રાબૂષણ સજ્જતે, કરગ્રહી પુષ્પમાળ,
મુખે પડયા શરમના શેરડારે, મન માન્યાને વરવાને જાય;
પધારોજી માંડવે-જીયાવરજી ૩

માતા પિતાની શિષ્ટ જનોની, અનુમતીથી બાળ;
પ્રભુતામાં પગલાં માંડતાં, તોરણે પતિને અર્પી વરમાળ;
પધારોજી માંડવે-જીયાવરજી ૪

મધુપર્કથી સત્કાર કીધો, માનુની મંગળ ગાય;
વાગે વાજાંત્ર વિવિધ પ્રકારનાં, જય દંપતિનો ઉચ્ચારાય,
પધારોજી માંડવે-જીયાવરજી ૫

વર કન્યાની જોડી નીરખી, વિદ્વારૂપ ગુણવંત;
વય કુળ ગોત્ર તપાસીનેરે, જોઈ આરોગ્ય બળને ખંત;
પધારોજી માંડવે-જીયાવરજી ૬

હર્ષથી સ્વાગત કરીને, મંડપમાં લઈ જાય;
કન્યા કોડેથી આસન ધરીને, કહે વરને “પધારો મહારાજ”
પધારોજી માંડવે-જીયાવરજી ૭

આહુતી આપતી વખતે ગાવાનું ગીત.

દંપતીની પ્રભુ યાચના.

(એક લીલી તે લીલડી લીડી-એ રાગ)

દંપતી આપે છે આન્યાહુતિઓ,
દંપતિ માગે રૂડાં વરદાન-હે ? પરમેશ્વરા.
પ્રભુ વૃત ધરીએ ગૃહધર્મનું,
પળવા કરજો મહાખળવાન-હે ? પરમેશ્વરા.
સૂર્ય પૃથિવી સમ હમ કર્મથી,
વાધો ધાર્મિક શુદ્ધ પરિવાર-હે ? પરમેશ્વરા.
પિતૃ દેવના રણ સહ ફેડીને,
(પછી) વની બની થઈએ જ્ઞાનવાન-હે ? પરમેશ્વરા.
ન્યાસ કરી સહુ કામ્ય કર્મના,
સાધી આત્મ તણું કલ્યાણ-હે ? પરમેશ્વરા.

સપ્તપદી વખતે ગાવાનું ગીત.

સર્વે સુખ દુઃખોમાં સાથે રહીશું, પ્રિયતમ પ્રાણુરે
રહીશું પ્રિયતમ પ્રાણુ
વસો તમે જ્યાં જેવી રીતે વસીશ બહાલા મહારા
કહે પહેલે બાળા. ૧
કુટુંબના શિશુ યુવાન વૃદ્ધને રક્ષીશ, પ્રિયતમ પ્રાણુરે
રક્ષીશ પ્રિયતમ પ્રાણુ.

શરીરઅળ-મન નિગ્રહ શાળી, બનશું સર્વે ભારી
કહે બીજે બાળા. ૨

ભરૂં બકિત વસો મમ હૃદયે, યાચું હું શીશ નામીરે
યાચું હું શીશ નામી.

જ્ઞાનવાન પ્રિય બાપી થાકું, બનું હું તવ અનુગામી
કહે ત્રીજે બાળા. ૩

દુઃખી હશે જો આપ હૃદયમાં, દુઃખણી હુંજ બનીશરે
દુઃખણી હુંજ બનીશ.

સુખ દુઃખ સમ ભાગિની થાકું, સહાય થજો જગદીશ
કહે ચોથે બાળા. ૪

રતુ કાળથી પવિત્ર થઇને, સેવીસ પ્રિયતમ પ્રાણુરે
સેવીસ પ્રિયતમ પ્રાણુ.

સંસ્કારી સંતતિ બનાવી, ઋણ પિતૃનું ફેડી
કહે પાંચે બાળા. ૫

આ-રોગ્યની વિદ્યા જાણી રોગો સર્વે ટાળુંરે
જેમો દૂર ભગાડું.

રતુઓના ગુણ દોષો જાણી દક્ષપણું દેખાડું
કહે છઠ્ઠે બાળા. ૬

હોમ યજ્ઞ કર્મો આદીમાં, અભિન્ન રાખે ઇશરે
અભિન્ન રાખે ઇશ.

મૈત્રી-સખ્ય અવિચળ રાખી, પ્રભુ પ્રસાદ ગ્રહીશ
કહે સાતે બાળા. ૭

શુભાશિર્વાદ વખતે ગાવાનું ગીત.

(અમે ધધિર માગીએ એટલું-એ રાગ.)

અમે ધધિર માગીએ એટલું,
વાધો જગતમાં હે મહાદેવ-ચિરંજીવો દંપતિ.
દેવ અગ્નિ પ્રભુ સાક્ષી કૃપ્યાં,
પળજો સર્વ (તે) પ્રતિજ્ઞાના મંત્ર-ચિરંજીવો દંપતિ.
ધર્મ અહસ્થીનો દીપજો એમનો,
શક્તો જીવન તણો સુ પરાગ-ચિરંજીવો દંપતિ.
પંચ યજ્ઞોને સેવીને સર્વદા,
સ્થાપો વૈદિક પરિવાર શ્રેષ્ઠ-ચિરંજીવો દંપતિ.
અતિ રિદ્ધી સિદ્ધીમાં રેલજો,
કરતાં મંગળ જગ કલ્યાણ-ચિરંજીવો દંપતિ.
બવ તરજો ને તારજો દીનને,
પ્રભુ ભક્ત બની ગુણવાન-ચિરંજીવો દંપતિ.

વધુને સખીએનો હિપદેશ વખતે ગાવાનું ગીત.

(લીલાવતીએ લખી મોકલ્યારે કાગળ પ્રિતમ પાસ-એ રાગ)

સરખી સાહેલી સર્વે સાથે મળી કરીએ પતિ ભક્તિ ગુણગાન,
જેના થકી આ વિશ્વમારે વધે નિજ આત્માનું જ્ઞાન,

પ્રભુ ગણી પૂજ્યારે.

આ અવનિમાં અબળા જાતિ માટે નથી ગણ્યો અવર કોઈ મન,
વેદશાસ્ત્ર એમ કયરેરે નામે પતિ ચરણે તમ શીશ,

પ્રભૂ ગણી પૂજ્યએરે.

અલખેલાં પતિ પ્રભૂ આપણારે સ્થાપો મન મંદિરની માંહય,
પ્રિતિ પંચામૃતે ચરણ પખાળી ધરો વચન રૂપી પુષ્પમાળ,

પ્રભૂ ગણી પૂજ્યએરે.

કેશર કરતુરી ચંદનેરે કરો અચન ધરીને વિવેક,
હેત હિંચોળે એસાડીનેરે હળુ હિંચોળો ધારીને નેહ,

પ્રભૂ ગણી પૂજ્યએરે.

ધારો અંગારનીજ દેહમાં પછી પહેરાવો પતિ પટકુળ,
ભાવ ધરી વિધ વિધ ભાતનારે અરપો ભોજનીઆં અનુકુળ,

પ્રભૂ ગણી પુજ્યએરે.

પવિત્ર પ્રેમના પેંડા બરશીને વળા ધારી કચોરી શુદ્ધ સ્નેહ,
પિરસો અંતરઘટના પ્રેમથીરે માણો સ્વર્ગીય અવિચળ નેહ,

પ્રભૂ ગણી પુજ્યએરે.

(કન્યાને સાસરે વળાવતી વખતે ગાવાનું.)

ગીત.

(મોહનજીરે મોકલ્યુંરે મોશાળું-એ રાગ.)

સલુણીને સાસરે રે વળાવો, સુશીલાજી સાસરે રે શિધાવો;
શાણી સખીઓના શોક સમાવો, સલુણીને-ટોક.

- પુન્ય પાલક માતા પિતાજી, રૂવે અંધુ ને બહેની ખીચારી;
કન્યા સદ્ગુણ સોજ સંભારી-સલુણીને. ૧
- ખેલ્યાં ખાતે દાદાજીને ખેળે, પુર્યા કાડ કુટુંબી જનોએ;
બહેની જાતાં સ્વજન સૌ મોરે-સલુણીને. ૨
- નાના હૃદય ભરો કોઈ આપુ જ્ઞાન પુત્રી હૃદયમાં સ્થાપ્યું;
ત્હમે રત્ન ઝવેરીને આપ્યું-સલુણીને. ૩
- પુત્રી દેતાં જમાત્રને લાધ્યા, આપ્યા દાનના દોકડા વાધ્યા;
ત્હમે સ્વર્ગલેખાં સુખ સાધ્યાં-સલુણીને. ૪
- બહેની માભર આંખ આંસુએ, દુઃખી માથું વદન ચલાન થાએ;
એથી અમ દૈયાં ઉભરાયે-સલુણીને. ૫
- રૂપીકુળની રીતિ ધરીને શોધી યોગ્ય સુજનને વરી લે;
પારકાને પોતાના કરી લે-સલુણીને. ૬
- મળે સાગરમાં જેમ સરિતા, ત્હેવી થા તું બદલાની વાનતા;
પ્રાપ્ત કરી લે પતિની પ્રજુતા-સલુણીને. ૭
- બહેની મ્હોટાનાં છોડે કહાવો, કરી કાય મ્હોટાં બતાવો;
ત્હમે માતની કુળ દીપાવો-સલુણીને. ૮
- સાસુ શ્વસુર ને જેઠ જેઠાણી, નહાની નણદી ને દિયર દેરાણી;
બદલી સૌમાં ગણાજે તું શાણી-સલુણીને. ૯
- પંચ મહા યજ્ઞ પતીસહ કરજે, સ્વામી આજ્ઞાને નિત્ય અનુસરજે;
ગ્રહસ્થ ધર્મે સદા આચરજે-સલુણીને. ૧૦
- રહેજે કુશળ સદા દુઃખતિ, વાધો રનેહ અને સન્મતિ;
દીન દીન પ્રાપ્ત થજે કવ્યગતિ-સલુણીને. ૧૧

ગરબો.

ધર્મ-કર્તવ્ય.

(પુનઃ ચાંદની ખીલી પુરી અહિંરે.-એ રાગ.)

બેનો નીતિની શીખામણુ સરવે પાળજેરે,
સકળ સ્ત્રિઓને માટે શાસ્ત્રોન્ની કહું વાત;
પ્રીતે શાણી બેનો ધર્મ પ્રમાણે ચાલજેરે.-ટંક ?

સાખી-આર્ય ધર્મ છે આપણો. સૌથી શ્રેષ્ઠ અપાર.
તેની આજ્ઞામાં તમે સદા થજો તૈયાર.
નિત્ય પ્રભાતે નિદ્રા ત્યાગી વહેલાં ઉઠજેરે,
સ્નાન કરીને કરવું નિત્ય કર્મ આરંભ
પ્રીતે શાણી બેનો ધર્મ પ્રમાણે ચાલજેરે;-બેનો

સાખી-એકાંતે બેસી કરો સંધ્યા સાંજ સવાર
સંભારો શાન્તિ ધરી પ્રભુતણા ઉપકાર
ધીરે પ્રાણાયામથી નિર્મળ વાયુ મેળવોરે
જેથી તન-મન અન્ને અતિ પવિત્રજ થાય.
પ્રીતે શાણી બેનો ધર્મ પ્રમાણે ચાલજેરે-બેનો.

સાખી-સંધ્યા પુર્ણ થયા પછી નીજ મંદીર મોઝાર,
પૂજ્ય પતી સાથે રહી ચણ કરો સુખકાર
મંગળ મંત્રો બેની મધુર કંઠે બોલતાંરે.
સ્વાહા સાથે દો આહુતી અગ્નિમાંય
પ્રીતે શાણી બેનો ધર્મ પ્રમાણે ચાલજેરે-બેનો.

સાખી-હોય અતિથિ કોઇ જો મુલક્ષણો વિદ્વાન
 નિત્ય જમાડો નેહથી ધરો તેહથી મ્હાન
 સાસુ સસરા જીવતા પિતૃની સેવા કરો રે
 ખીજા અબોલ પ્રાણીને સાચવજો સાચ
 પ્રીતે શાણી બેનો ધર્મ પ્રમાણે ચાલજોરે-બેનો.

સાખી-દ્રવ્ય અમારી જાણીને કરજો આ સૌ કામ
 દંભ નહિ દેખાડવો એજ આર્યતું નામ
 ખીજા બેનોને પણ વેદ વિષયમાં વાળજોરે,
 શીખામણ આપીને સ્નેહે સારી રીત
 પ્રીતે શાણી બેનો ધર્મ પ્રમાણે ચાલજોરે;-બેનો.

